

Z OBRAZNÉHO PÍSMĀ JANOVY APOKALYPSY

RUDOLF STEINER

II. ČÁST

GA 104 A

Opětovné produchovnění Země. Nižší astrální svět a jeho vládce, duch Mamon. Luciferští duchové pronikli do astrálního těla člověka svými silami a přivedli ho k nezávislosti; v člověku prošli zástupně tím, čím měli projít na starém Měsíci. Vykoupení luciferských bytostí. Zaostalé luciferské bytosti: první z draků — zaostali zvířecí lidé: druhé zvíře. Černí mágové se vzdávají tělesné inkarnace pro Sorata. Prorocké předpovědi budoucích planetárních podmínek: jupiterská Země, venušská Země a vulkánská Země. Spása zaostalých lidí. „Pád Babylonu“ a „Nový Jeruzalém“.

JEDENÁCTÁ PŘEDNÁŠKA

Kristiania, 20. května 1909

Při pohledu na vývoj naší Země jsme viděli, že se Země opět produchov- ňuje, že se lidé mohou na tomto vývoji podílet a že se opět budou moci vrátit ke Slunci. Vývoj tedy vede ke stále silnějšímu zduchovnění, k vyššímu, devachanskému stavu. Tato duchovní Země ale nemůže nést ty bytosti, které jsou příliš ponořeny do své hmotnosti. Nejprve musí vše přejít do astrálního stavu. Ale hrubohmotné prvky lidstva a špatné substance v nižších sférách vstoupí s člověkem do jakéhosi nižšího astrálního světa, který bychom mohli nazvat podfyzickým astrálním světem. Máme tedy devachan, astrální svět, fyzický svět a nižší astrální svět. Tento nižší astrální svět je také světem, který se dnes staví proti našemu vývoji. Vládne mu duch Mamon,⁵¹ tedy duch překážek. Je to síla nižšího astrálního světa.

Všechny bytosti, které nemohou vystoupit do vyššího světa, musí sestoupit do tohoto nižšího světa, zatímco všechny vyšší bytosti vstoupí po období sedmi polnic do stavu Země sjednocené se Sluncem.

Na každém stavu Země prošla určitá skupina bytostí svým lidským stavem; na Měsíci andělé, na Slunci archandělé, na Saturnu dobří asurové, nazývaní také archai nebo prapočátky. Existují také bytosti, které nedokončily svůj vývoj. Takové bytosti byly například na Měsíci a pak přešly na Zemi. Byly vyšší než člověk, ale v té době ještě nedosáhly úrovně lidskosti. Jsou to luciferští duchové. Zapletly člověka ještě hlouběji do hmoty; jsou s lidstvem spojeni již od lemurských dob. Kdyby se s nimi člověk nespojil, prodělal by svůj vývoj jen ve vyšších sférách. Ale člověk jim také vděčí za dobrou věc, za svobodu. Luciferští duchové se doslova obětovali pro spásu lidstva, když spojili svůj vývoj s tehdejší Zemí a zůstali pozadu.

Saturn, Slunce a Měsíc však leží před středem zemského vývoje; bytosti, které zůstaly vývojově pozadu před tímto středem, přinesly oběť. Ti, kteří však od nynějška zůstávají pozadu za středem zemské evoluce, tak představují překážku, nikoli oběť. Luciferští duchové však přinesli lidstvu i něco pozitivního; pronikají svými silami lidské astrální tělo, a přivedli ho tak k samostatnosti.

Uvážíme-li nyní, že fyzické tělo bylo pro člověka připraveno během starého saturnského stavu, éterické tělo během slunečního stavu, astrální tělo během měsíčního stavu, vidíme, že fyzické tělo je v podstatě nejdokonalejším článkem; je nejrozvinutější. Pohlédneme na zázračnou stavbu fyzického srdce či mozku - který ještě není pro přírodní vědu vůbec rozluštěn, tak moudře je uspořádán, organizován! Astrální tělo je vyšším článkem, ale mnohem méně dokonalým; éterické tělo je již dokonalejší; Já je nejméně dokonalé. Jak málo ví Já například o struktuře fyzického těla!

Tento jev je přesně popsán v Bibli, kde se říká: „Tehdy bůh Jahve stvořil člověka ze země a vdechl mu do chřipí dech života; a člověk se stal živou bytostí“ (Gn 2, 7). To se dělo v lemurském období. Luciferské bytosti v té době působily v astrálním těle člověka, ale právě proto, že se vplížily do astrálního těla, doháněly to, co samy zanedbaly; v člověku prošly zástupně tím, čím měly projít na Měsíci.

Až se Slunce znovu spojí se Zemí, člověk očistí své pudy, touhy a vášně, a tím vykoupí luciferské bytosti. Luciferské bytosti, které neodejdou ke Slunci, zůstanou ve stavu, v jakém byly; pak se jeví jako vyvržené do zlého nižšího astrálního světa. Pak se objeví jako starý had a první z draků. Když tedy Země vstoupí do Slunce, objeví se drak. Ale jsou i jiné zpožděné bytosti: například lidé, kteří nemohou procházet správným vývojem, protože zůstávají v živočišnosti, zůstávají otroky svých zvířecích instinktů. Zatímco ostatní lidé jdou ke Slunci, vytvářejí tito zaostalí lidé vůči ostatním zlou sílu. Tvoří druhé zvíře a autor Apokalypsy přesně říká: Luciferův drak se objevuje na obloze, protože pochází z vyšších světů; druhé zvíře povstává z moře — to jsou zaostalí zvířecí lidé (srov. Zj 12, 3 až 13,10).

Nyní máme třetí zjevení: jsou to černí mágové. Nezůstávají ve zvířecím stavu, ale rozvíjejí v sobě duchovní schopnosti. Při plném vědomí se odvrátili od Krista a vzdali se tělesné inkarnace pro Sorata; to bude inkarnace slunečního démona. Nyní však vidíme, jak se v budoucnu ze Slunce opět vynoří pozemšťané. Kdyby duchovní lidé měli zůstat navždy spojeni se Sluncem, ti, kteří zůstali ve zvířeckosti bez viny, by již nebyli spaseni. A tak tito duchovní lidé opět vystupují a spojují se s tím, co vypadlo, aby se pokusili zachránit ty, kteří zůstali pozadu.

Když Země začala být „Zemí“, musela projít dalším krátkým opakováním stavů Saturnu, Slunce a Měsíce. Musela projít tímto opakováním, aby se stala současnou Zemí, a musí nyní, ještě v současném stavu Země, jakoby prorocky zrcadlit budoucnost: Jupiter, Venuši a Vulkán. V rámci současného stavu Země tak prochází sedmi stavy, které se obvykle nazývají rundy. V tomto jupiterském stavu, který se objeví jako první, se Země spojí se Sluncem. Během tohoto stavu jupiterské Země se ještě jednou objeví všechny velké kulturní epochy a sedm mezidobí, jen mnohem méně ostře naznačené. Tehdy bude mít ještě mnoho bytostí možnost se zachránit, dokonce i černí mágové.

Stejně to bude opět během venušské Země; tam máme šestý planetární mezistav. Ale i tam se tyto opožděné bytosti budou stále tvrdošijně bránit, avšak tento stav je rozhodující.

Na vulkánské Zemí pak už nelze nic zachránit. Na venušské Zemí, v poslední periodě, nastane poslední okamžik pro záchranu. Proto staří kabalisté vytvořili slovo „Sorat“, protože obsahuje číslo 666. To je také číslo těch lidí, kteří se ze své svobodné, rafinované vůle stali černými mágy tím, že dali duchovní síly do služeb svého egoismu.

První drak tedy není člověk; přišel z duchovního světa; druhý drak patří ke zvířecí přirozenosti, ale v nejvýznamnějším smyslu Bible zmiňuje početnou skupinu lidí tvořících třetího draka. Číslo 666 tedy není znamení zvířete, ale číslo člověka.

Apokalypsa je shrnutím celého vývoje. Venušská Země se jasnovidnému oku ukazuje tak, že těm, kteří zůstali pozadu, nezbyvá mnoho naděje, neboť lidské síly zde už mnoho nedokážou. Proto to tam vypadá pustě a nejhorší neřesti tam budou vládnout tím nejhorším způsobem; během venušského stavu Země musí být odstraněny. V jupiterském stavu Země je stále mnoho, mnoho těch, kteří se nechají zachránit a spojí se se Sluncem.

Během venušského stavu Země však musí být zlo přemoženo a svrženo do propasti; to je „pád Babylonu“ (Zj kap. 17 a 18). Ale lidé, kteří se zachránili, se mohou dále rozvíjet do nového slunečního stavu. To, co se očistilo a napravilo, stoupá k Vulkánu.

Dnes je člověk na Zemí již tvořivý. Může přijímat neživé síly přírody do svých služeb a užívat je; může stavět katedrály, může tesat mramor;

člověk dnes ovládá neživou přírodu. To, co člověk během vývoje Země dokázal jako umění, až vnější fyzické pomine, až se v prach rozpadnou Raffaelovy obrazy Madon, to jednoho dne znovu povstane v jiné podobě. Krystaly, které dnes vidíme, kdysi měsíční lidé opracovávali do různých podob, stejně jako my dnes tvarujeme a tvoříme umělecké dílo. To, co duchové kdysi vypracovali v nekonečných časových obdobích, to dnes vyrůstá ze Země, to dnes povstává. Stejně tak je tomu v případě Raffaelových Madon; v té vzdálené budoucnosti se vše, co lidé nyní vytvořili, rozzáří v křišťálovém jasu. Místo, které si člověk sám připravil a kde bude dál pokračovat ve svém vývoji, je to, co autor Apokalypsy nazývá „Novým Jeruzalémem“. Vznikne nový svět, který budou obývat lidé, kteří dosáhli zralosti a kteří v novém stavu, v jupiterském bytí, naleznou místo, kde bude vládnout mír z lásky a z lidské práce.